

משה אמר את השירה לישראל שהם מצד המלכות

אֵלָא הָכָא אֵית לְאַסְתְּכֵלָא, הָתָם שִׁיר, וְהָכָא שִׁירָה.
דָּא דְּכַר, וְדָא נִוקְבָּא ואמר רבי אבא, שעוד יש לנו להתבונן בזה,

כי הנה שם נאמר שיר וכאן בשירת האזינו נאמר שירה וזה שיר הוא לשון זכר דז"א, וזו שירה היא לשון נקבה דמלכות, ואם כן קשה היאך הנביאים שמצד המלכות [נא] אמרו שיר עליון מצד ז"א, ומשה החתום בז"א אמר שירה מצד המלכות ולא שיר דז"א שמצידו. **וְהָא תַּיִנָּן, כָּל נְבִיאֵי כְּלָהּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה, כְּקוֹף בְּעֵינֵיהוּ דְּבִנֵּי נָשָׁא, וְאִינוּן אָמְרוּ שִׁיר, וּמֹשֶׁה אָמַר שִׁירָה.** (ומגלן דהאי נוקבא הוא, דכתוב וְעָנְתָה הַשִּׁירָה וגו') **מֹשֶׁה הָוָה לִיה לְמִימַר שִׁיר, וְאִינוּן שִׁירָה** והרי למדנו שכל הנביאים כלפי משה הם כדוגמת קוף כלפי אדם,

דהיינו שמשה הוא מצד ז"א שהוא שם מ"ה כמנין אדם, ואם כך למה הם אמרו שיר דז"א ומשה אמר שירה דמלכות, והרי משה החתום בז"א היה צריך לומר שיר דז"א, והנביאים החתומים במלכות היו צריכים לומר שירה דמלכות. (דף רפ"ה ע"א) **אֵלָא דָּא הִיא רִזָּא דְּמִלָּה, מֹשֶׁה לְגַרְמִיָּה לָא קָאמַר דָּא, אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל** אלא סוד הדבר ששירה דמלכות אינו אמרו משה לצורך עצמו מאחר שהוא למעלה בז"א, אלא הוא אמרו לישראל שהם מצד המלכות ובהם שייך לשון שירה [נב].

אור הרשב"י

[כא] דהיינו שכל הנביאים התנבאו מאספקלריא שאינה מאירה דמלכות דלית לה מגרמה כלום ונבואתם נמשכה מהבינה שוכה לה משה, דרך הנו"ה.

[כב] ולכאורה הוא לא תירץ למה הנביאים שמעלכות אמרו שיר דז"א ואל שירה דמלכות.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

משה עלה מהמלכות אל ז"א למעלה והנביאים ירדו מז"א למלכות למטה
אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמֵעוֹן, לֹאֹ הִכִּי, אֵלָא, מֹשֶׁה וְדָאִי
מִהָכָא אֶשְׁתְּמוּדַע, דְּאִיהוּ בְּדִרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר
מִכָּלָא אִמַר רִשְׁבִּי לְרַבִּי אַבָּא, אִין הִדְבֵּר כֵּן שְׁמֵשָׁה אִמַר שִׁירָה דְּמַלְכוּת לְצוּרָךְ יִשְׂרָאֵל
שְׁמַצִּידָהּ, כִּי בִּאֲמַת מַה שְּׁהוּא אִמַר שִׁירָה דְּמַלְכוּת וְדָאִי מִכָּאן נֹודַע שְׁמֵשָׁה אַחוּז בְּמִדְרַגָּה
יֹוֹתֵר עֲלִיוֹנָה בִּז"א. מֹשֶׁה סָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא, וְאִינוּן נְחֵתִי
יַעֲיִלָא לְתַתָּא וּלְכֵן מֹשֶׁה אִמַר שִׁירָה דְּמַלְכוּת וּבִזָּה הוּא עֲלָה מִמַּטָּה לְמַעְלָה בִּז"א,
אַמְנַם הַנְּבִיאִים אִמְרוּ שִׁיר דִּז"א וּבִזָּה הֵם יִרְדּוּ מִמַּעְלָה לְמַטָּה, וְהִדְבֵּר מוֹרָה עַל מַעֲלַת מֹשֶׁה
שְׁמֵאֲחַר שְׁהוּא אַחוּז לְמַעְלָה לְכֵן שִׁיךְ בּוּ עֲלִיהּ מִמַּטָּה לְמַעְלָה וְלֹא לְהִיפֹךְ. הוּא
סָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא, כְּמָה דְּתַנִּינָן מַעְלִין בְּקֻדְשׁ וְאִין
מוֹרִידִין וּלְכֵן מֹשֶׁה עֲלָה מִמַּטָּה לְמַעְלָה בִּז"א וְכִמּוּ שְׁלַמְדֵּנוּ מַעֲלִים בְּקוֹדֶשׁ וְאִין
מוֹרִידִים, וּמִשּׁוּם כֵּךְ הָאֲחוּז לְמַעְלָה בְּקוֹדֶשׁ שִׁיךְ בּוּ עֲלִיהּ וְלֹא יִרְיֵדָה כְּבִשְׂאֵר הַנְּבִיאִים שִׁירְדוּ
מִז"א לְמַלְכוּת בְּסוּד שִׁיר דִּז"א. מֹשֶׁה סָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא, דְּאָמַר
שִׁירָה תּוֹשְׁבַּתָּא דְּמִטְרוּנִיתָא, דְּאִיהִי מְשַׁבַּחַת
לְמִלְכָּא. וּמֹשֶׁה בְּכָלָא (ס"א בְּמִלְכָּא נִגְלָה) אֶתְאַחֵד וּלְכֵן מֹשֶׁה עֲלָה
מִהַמְּלָכוֹת לְמַטָּה אֶל ז"א לְמַעְלָה, ע"י הַשִּׁירָה דְּמַלְכוּת שְׁהוּא שְׁבַח הַמַּלְכָּה הַשְּׁכִינָה
הַמְּשַׁבַּחַת לִז"א הַמֶּלֶךְ בְּעֵלָה, וּבִזָּה יוֹצֵא שְׁמֵשָׁה אַחוּז בְּמֶלֶךְ ז"א. וְאִינוּן נְחֵתִי
יַעֲיִלָא לְתַתָּא, דְּאִמְרוּ שִׁיר, דְּהוּא שְׁבַחָא דְּמְשַׁבַּחָא

אור הרשב"י

[נג] כן הוא הגירסה ברמ"ק.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

מִלְכָּא לְמִטְרוֹנִיתָא, וְאִינוּן בְּמִטְרוֹנִיתָא אֲתֵאֲחֲדוּ אַמְנַם
הנביאים ירדו מז"א למעלה אל המלכות למטה, כי בזה הם אמרו שיר דז"א שהוא שבח
שמשבח המלך ז"א את המלכה השכינה, ומאחר שהם אחוזים במלכה השכינה אז לכן הם
אמרו שיר דז"א להורות על השפעת ושבח המלך לדרגתם. וְעַל דָּא, בְּהֵאִי
אַשְׁתְּמוּדַע שְׂבַחָא דְּמִשָּׁה, יִתִּיר מְכַלְהוּ וכל כן ודאי מה שאמר
משה שירה דמלכות נודע שבחו שהוא עליון מכל הנביאים מאחר שהוא אחוז למעלה בז"א.
וְהֵינּוּ דְּכֶתִיב, (שמות טו) אֶזְרִי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיְי, שִׁירָתָא דְּמִטְרוֹנִיתָא לְמַאן. לַיְי' וזהו
מש"כ אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה', דהיינו כלפי מי אמר משה שירה
דמלכות הנקראת זאת, אלא הוא לז"א הנקרא הוי"ה שבו הוא מדרגתו. וּבְגִין כֵּן,
וַיְכָתוּב מִשָּׁה אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה
הַזֹּאת ומשום כך נכפל 'ויכתוב משה את דברי השירה הזאת' ונאמר עוד 'וענתה השירה
הזאת' והוא להורות על עליית המלכות הנקראת שירה בסוד מ"ן מאחר שתמיד מ"ן הוא
כפול, והוא להורות על מעלה משה האחוז למעלה בז"א שבו שייך מעלים בקודש.

משה העמיד את דיני המלכות על ישראל

וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְעֲנּוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִיְבֵעֵי לִיָּה
ומש"כ 'וענתה השירה הזאת', קשה שהיה צריך לומר וענו הדברים האלה
ולמה קראם עוד בשם שירה. אֵלֶּה רְזָא דְּמִלָּה בְּמָה דְּאוֹקִימָנָא,
דְּכֶתִיב, (איוב כ) וְאַרְצָן מִתְקוֹמָמָה לוֹ, וּמִשָּׁה בְּכֻלָּא

הלימוד היומי

אֶסְתָּכֵּל, וְעַל דָּא אָמַר שִׁירָה, בְּגִין לְאַתְּאַחָדָא מְלִין
בְּאַתָּר דָּא, לְמַהֲוֵי עַלִּייהוּ דִּינָא, דְּכְתִיב וְעֲנֵתָה הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לְפָנָיו אלא הוא סוד גדול וכמו שלמדנו על מש"כ 'ארץ מתקוממה לו',

דהיינו שהמלכות הנקראת ארץ מתקוממת לפעול דין, ומאחר שמשה הסתכל בכל וידע
שהדינים באים מהמלכות, אז לכן הוא אמר וענתה השירה דמלכות ולא וענו הדברים, והוא
בכדי לייחד את דברי השירה דמלכות שממנה הדינים בכדי שיהיה על ישראל דין אם יעברו
על דברי התורה. וְלָמָּה הוצרך משה להעמיד את דיני המלכות על ישראל.

דְּכְתִיב כִּי אֲנִי יֹדְעֵתִי אֶת יִצְרוֹ, וְכְתִיב כִּי יֹדְעֵתִי אַחֲרֵי
מוֹתִי וְגו'. וְכֵן תַּעֲבֹדוּ דָּא, מִיד וְעֲנֵתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לְפָנָיו לְעַד אלא הוא מאחר שכתוב 'כי אני ידעתי את יצרו', וכ"כ עוד 'כי ידעתי

אחרי מותי כי השחת תשחיתון', ומשום כך כאשר יחטאו ישראל אז מיד 'וענתה השירה
הזאת לפניו לעד', דהיינו שמיד תפרע מעוברי רצונו דיני המלכות (רמ"ק, אור החמה בשם

מהרח"ו).

דוד בסוף ימיו התעלה מהמלכות אל בחינת ז"א

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֹנֹו וְלֹא יִתִּיר, אָבֵל
וְאַרְץ מִתְּקוֹמָמָה לוֹ. בְּהַאי, דִּינָא אֶתְעַבִּיד לְמֵאן
דְּאַתְעַבִּיד בא וראה שהנה נאמר 'יגלו שמים עונו' ולא יותר כי רק ז"א הנקרא שמים

מגלה עוונותיו אבל 'ארץ מתקוממה לו', דהיינו שהמלכות הנקראת ארץ מתקוממת לפעול
עליו דין, כי ממנה הדין נעשה למי שראוי שיעשה בו הדין. כְּתִיב, (שמואל ב כב)

הלימוד היומם

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000